Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

O 51/2020 vp

Kertomus

Ei salainen
TiVP 4/2021 vp 6.

12.3.2021

VN/4122/2019
VN/4122/2019-PLM-12

JAKELU

Puolustusministeriön kertomus tiedustelumenetelmien ja sotilastiedustelun suojaamisen käytöstä sekä valvonnasta vuonna 2020

Puolustusministeriö antaa sotilastiedustelusta annetun lain (590/2019) 106 §:n mukaisesti eduskunnan tiedusteluvalvontavaliokunnalle, eduskunnan oikeusasiamiehelle ja tiedusteluvalvontavaltuutetulle vuosittain kertomuksen laissa tarkoitettujen tiedustelumenetelmien, sotilastiedustelun suojaamisen käytöstä sekä sotilastiedustelun valvonnasta.

Sotilastiedustelusta annetun lain 105 §:n nojalla pääesikunnan päällikkö suorittaa sotilastiedustelun sisäistä valvontaa ja Puolustusvoimien asessori vastaa sotilastiedustelun sisäisestä laillisuusvalvonnasta.

Sotilastiedustelusta annetun lain 106 §:n 1 momentin nojalla puolustusministeriö valvoo sotilastiedustelutoimintaa. Pykälän 2 momentin mukaan puolustusministeriölle on toimitettava tiedot yhteiskunnallisesti, taloudellisesti tai vakavuudeltaan merkittävistä sotilastiedusteluun liittyvistä asioista.

Sotilastiedustelusta annetun lain 107 §:n 1 momentin nojalla sotilastiedustelun ulkoista valvontaa suorittaa eduskunnan tiedusteluvalvontavaliokunta, eduskunnan oikeusasiamies ja tiedusteluvalvontavaltuutettu.

Lain nojalla on annettu valtioneuvoston asetus sotilastiedustelun tiedustelumenetelmistä (711/2019) sekä puolustusministeriön asetus sotilastiedustelun valvonnasta puolustushallinnossa ja valvonnasta annettavista kertomuksista (1000/2019).

Pääesikunta ja sotilastiedusteluviranomainen ovat toimittaneet puolustusministeriölle vuosikertomuksen laatimiseksi vaadittavat asiakirjat. Asiakirjat sisältävät puolustusministeriön asetuksessa säädetyt tiedot, pääesikunnan oikeudellisen osaston laillisuusvalvonnan vuosikertomuksen sekä pääesikunnan päällikön näkemyksen sotilastiedusteluviranomaisen toiminnan lainmukaisuudesta ja laillisuusvalvonnan organisoinnista vuonna 2020.

Vuotta 2020 koski leimallisesti COVID19-pandemia. Tautitilanteen aiheuttamilla rajoituksilla ei arvioida olleen merkittäviä vaikutuksia sotilastiedustelutoiminnan normaaliin laillisuusvalvontaan, mikä pystyttiin toteuttamaan hyvin.

Puolustusministeriön suorittamassa laillisuusvalvonnassa on tarkastettu kaikki vuonna 2020 sotilastiedusteluviranomaisessa tehdyt päätökset ja pöytäkirjat. Lisäksi puolustusministeriö on tarkastanut kaikki pääesikunnan oikeudellisen osaston laatimat tarkastuskertomukset. Puolustusministeriön edellä mainituista asiakirjoista esittämät näkökannat on otettu asianmukaisesti huomioon.

Asiakirjojen tarkastamisen ohessa tarkastusten yhteydessä sotilastiedusteluviranomaisen edustajien kanssa on keskusteltu oikeudellisista kysymyksistä sekä muista kehittämistarpeista ja ajankohtaisista aiheista.

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Puolustusministeriö PL 31 00131 Helsinki	Eteläinen Makasiinikatu 8 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo@defmin.fi www.defmin.fi

Puolustusministeriö pitää hyvänä, että sotilastiedusteluviranomainen on käynnistänyt edelleen verraten uuden lainsäädännön mukaisen toimintansa tarkoin harkiten ja oikeudellisia näkökohtia tarkoin punniten. Lisäksi yhteistyön eri tahojen kanssa voidaan katsoa olevan korkealla tasolla ja sujuvaa.

Puolustusministeriö toteaa, että se saa tarvittavat tiedot sotilastiedusteluviranomaiselta ja pääesikunnan oikeudelliselta osastolta ilman aiheetonta viivytystä.

Puolustusministeriö ei ole havainnut sotilastiedustelun laillisuusvalvonnassa vuonna 2020 erityisiä kehittämiskohteita eikä lain vastaista menettelyä.

Kansliapäällikkö Jukka Juusti

Vanhempi hallitussihteeri Kosti Honkanen

Liitteet Puolustusministeriön kertomus (TL II)

Jakelu Eduskunnan oikeusasiamies
Tiedusteluvalvontavaltuutettu
Tiedusteluvalvontavaliokunta